

Česká televize
p. David Břinčil
finanční ředitel
Kavčí hory
140 70 Praha 4

V Praze dne 22. října 2019
Č.j.: 1975/19

Vyjádření Komory auditorů ČR k otázkám České televize zaslaným 21. října 2019

Vážený pane Břinčile,

zasílám odpovědi na Vaše otázky, které jste nám zaslali včera e-mailem a které se týkají tzv. auditu České televize:

1. Lze dokument označit za výstup “nezávislého externího auditu na hospodaření České televize”?

Nelze, a to z celé řady důvodů. Nevhodně je použito již samotné slovo audit. Auditem se v souladu se zákonem o auditorech rozumí ověření, zda údaje uvedené v účetní závěrce odpovídají skutečnosti, o což se v dokumentu v žádném případě nejedná. Audit je bohužel lákavé slovo, které je poměrně často zneužíváno za označení kde čeho za účelem vzbuzení důvěry. Na druhou stranu, v úvodu předloženého dokumentu je jasně uvedeno, že se o audit nejedná, což již samo o sobě poukazuje na nevhodnost výše uvedeného označení. Dále lze stěží označit zhotovitele dokumentu za nezávislého, když je neznámý.

2. Lze dokument, který není podepsán, považovat za legitimní zprávu auditora?

Auditor je odpovědný za závěry nebo zjištění, které ve své zprávě uvádí. Tato odpovědnost je od auditorů očekávána a je nedílnou součástí auditorských služeb. Nepodepsaný dokument nemůže být zprávou auditora, protože s ním není spjata žádná odpovědnost. Proto všechny zprávy auditora musí obsahovat jeho jméno a podpis.

3. Splňuje dokument požadavky kladené předpisy na zprávu auditora?

Předložený dokument není zprávou auditora. Zpráva auditora musí být vyhotovena auditorem, nikoli anonymně. Zprávy auditora podléhají jasným pravidlům, jak mají vypadat. Dokument připomíná zprávu auditora jen vzdáleně, protože obsahuje řadu vyjádření a pojmů, které se obvykle do zpráv auditora píší. Neznalého čtenáře tak může lehce uvést v omyl, že se o zprávu auditora jedná, a to i přesto, že tyto pojmy a různá vyjádření jsou v dokumentu použity velmi zmatečně či zcela nesmyslně.

- 4. Dokument na titulní straně odkazuje na auditní předpisy - konkrétně ISA 800 a ISAE 3000. Jsou tyto předpisy pro předložený text relevantní? Pokud ano, lze z dokumentu vyčíst, zda se jeho autor těmito předpisy řídil?**

Odkazy na titulní straně na IAS 800 a ISAE 3000 jsou zavádějící, obsah dokumentu nemá s tímto označením na obálce nic společného. Stručně řečeno, uvedené předpisy v obou případech obsahují dost rigidní požadavky na způsob práce auditora. Tyto požadavky zjevně nebyly naplněny (např. v dokumentu není uveden zásadní údaj o kritériích použitých zhotovitelem k vyhodnocení posuzovaných údajů).

- 5. Lze audit dle auditních standardů uvedený na titulní straně (ISA 800 a ISAE 3000) provést pouze na základě veřejně dostupných zdrojů nebo musí auditor získat další, zejména interní, dokumenty a podklady?**

OVĚŘENÍ PROVÁDĚNÁ AUDITOREM, mimo jiné, vyžadují úplný a ničím neomezený přístup ke všem veřejným i neveřejným informacím v účetní jednotce. Auditor je jakousi spojkou mezi detailními neveřejnými informacemi, ke kterým má přístup na základě zákonem uložené mlčenlivosti, a veřejnými souhrnnými informacemi, přičemž jeho úkolem je ujistit třetí strany o souladu veřejných informací s neveřejnými.

- 6. Dokument na str. 6 uvádí, že “[z]ávěry auditora jsou koncipovány jako odpovědi na jednotlivé otázky, které byly předloženy auditorovi, aby se pokusil z dostupných materiálů na ně odpovědět.” Je tento postup v souladu s auditorskými standardy? Pokud ano, lze odpovědi uvedené na následujících stranách považovat za odpovědi, jež je možné v souladu se standardy poskytnout?**

Uvedená formulace naznačuje, že objednatel daného dokumentu v podstatě poptával běžné poradenství. Poradenství není regulovaná profese a není řízeno žádnými standardy, které zaručují vysokou kvalitu a důvěryhodnost auditorských zpráv.

Citovaný dokument není v souladu s žádným z auditorských standardů. Tyto standardy totiž kladou zásadní důraz na exaktní vyjadřování auditorů: Auditor ve zprávě uvádí buď svůj názor na to, zda předložené informace jsou v souladu s přesně vymezenými kritérii, podle kterých měl auditor tyto informace posoudit, nebo uvádí tzv. věcná zjištění, tj. výsledky jakési předem přesně vymezené vyhledávací činnosti, kterými jsou typicky zjištěné údaje o množstvích, částkách a podobně. Vyjádření uvedená v dokumentu neodpovídají žádné variantě, kterou profesní předpisy umožňují.

- 7. Dokument na několika místech prezentuje názor autora, např. “výroční zprávy o hospodaření jsou spíše koncipovány na efekt než na vypovídací hodnotu” (str. 8), “z pohledu reálné ekonomiky, z pohledu podnikatelského, dochází ke krytí nákladů z naspořených zdrojů minulých období. Zde je markantní pokles těchto zdrojů, kdy dochází ke stravování sama sebe.” (str. 11), “je znatelné, že Česká televize se plně vykazuje jako neziskový subjekt bez vazby na ‘ekonomickou’ realitu.” (str. 12) Mohl by auditor ve své zprávě činit takto subjektivní závěry?**

Obsah předloženého dokumentu nesplňuje nároky z žádných auditorských standardů na exaktnost vyjadřování auditora (viz předchozí odpověď).

- 8. Dokument na str. 13 uvádí, že „Je důvodné se domnívat, že pouhým seznámením se výhradně se zprávou o hospodaření České televize není uživatel schopen, dostatečně posoudit skutečnou ekonomickou situaci subjektu.” Lze učinit takový závěr v případě, že Výroční zpráva obsahuje účetní závěrku ověřenou auditorem, který ve své zprávě uvádí: „Podle našeho názoru přiložená účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv Společnosti k 31. prosinci 2017 a nákladů a výnosů a výsledku hospodaření a peněžních toků za rok končící 31. prosince 2017 v souladu s českými účetními předpisy. “?**

„Posouzení ekonomické situace“ je nejasně ohraničený pojem, pod kterým si pravděpodobně každý představuje něco trochu jiného. Cílem ověření účetní závěrky auditorem je zjistit, zda ekonomická situace je v účetní závěrce zobrazena věrně a poctivě, tj. zda se účetní závěrka neodchyluje od skutečnosti. Při posuzování ekonomické situace je ověřená účetní závěrka důležitým dokumentem, protože díky ověření auditorem se na ni lze spoléhat jako na pravdivou. Na druhou stranu ale účetní závěrka obsahuje většinu informací v kumulované podobě, což detailní posouzení ekonomické situace ztěžuje či vylučuje. Dále, z účetní závěrky lze činit jen velmi hrubé (či dokonce žádné) úsudky o hospodárnosti, efektivitě řízení či úspornost provozu.

- 9. V případě, že by předložený dokument vypracoval auditor registrovaný u Komory auditorů, byla by jeho podoba legitimním důvodem k tomu, aby Komora auditorů zahájila s takovým auditorem řízení před Kárnou komisí?**

Kárná komise je orgánem Komory, který je ze zákona nezávislým na vedení Komory, její kroky mi tudíž nepřísluší předjímat. Řízení před ní je navíc neveřejné. Obecně však lze konstatovat, že Kárná komise se zabývá všemi případy, ve kterých existuje odůvodněné podezření na porušení právních nebo profesních předpisů auditorem.

S pozdravem

Jiří Pelák
1. viceprezident KAČR